

ДЕЯКІ ПРОБЛЕМИ ОСНОВ ЛОГІКИ

Предложены правила распределенности терминов в суждении и понятии, причиной чего есть предложение в логику относительно понимания ее проблематики родовидовым способом. Также предложено понимание непосредственного умозаключения родовидовым способом, причиной чего есть предложение в логику относительно понимания ее проблематики родовидовым способом.

Ключевые слова: распределенность терминов, понятие, родовидовой способ, суждение.

The rules of state of distribution in judgment and understanding the reason of which is making a suggestion to the logic that regarding to understanding of the problems in gender- aspect means are proposed. Also understanding of ingenuous reasoning in gender- aspect means the reason of which is making a suggestion to the logic that regarding to understanding of the problems in gender- aspect means is proposed.

Key words: distribution, gender- aspect means, judgment, understanding.

Розподіленість термінів у судженні і понятті є важливою проблемою логіки. Пропозиція у логіку щодо розуміння її проблематики у родо-видовий спосіб деякі інші пропозиції призвела до необхідності подолання зокрема проблеми розподіленості термінів у судженні і понятті.

Безпосередній умовивід є важливою проблемою логіки. Пропозиція у логіку щодо розуміння її проблематики у родо-видовий спосіб, деякі інші пропозиції призвели до необхідності подолання зокрема проблеми безпосереднього умовиводу.

Проблема дослідження зводиться до відповіді на запитання: якою є розподіленість термінів у судженні (А, Е, І, О) і понятті, що розуміється у родо-видовий спосіб? А також чи є безпосередній умовивід (А, Е, І, О), що розуміється у родо-видовий спосіб?

Гіпотеза дослідження зводиться до наступного. Правила розподіленості термінів у судженнях А, Е, І, О. Судження А: S розподілений, p_1 не розподілений, P не розподілений. Виключення. Судження А з виділенням S: S розподілений, p_1 розподілений, P не розподілений. Судження Е: S розподілений, p_1 розподілений, P не розподілений. Судження І: S не розподілений, p_1 не розподілений, P не розподілений. Судження О: S не розподілений, p_1 розподілений, P не розподілений. Правило розподіленості термінів у понятті: dfd розподілений, dfn (P не розподілений, $h(p_1)$ розподілений).

Є безпосередній умовивід (А, Е, І, О), що розуміється у родо-видовий спосіб.

Мета дослідження полягає у знаходженні, якою є розподіленість термінів у судженні (А, Е, І, О) і понятті, що розуміється у родо-видовий спосіб, А також знаходженні безпосереднього умовиводу (А, Е, І, О), що розуміється у родо-видовий спосіб.

Досягнення поставленої мети передбачає осмислення досвіду мислення, його узагальнень щодо розподіленості термінів у судженні (А, Е, І, О) і понятті, а також

його узагальнень щодо безпосереднього умовиводу (А, Е, І, О).

Традиційно розподіленість термінів у судженні (А, Е, І, О) і судженні-визначенні розглядається не у розумінні у родо-видовий спосіб.

Правила розподіленості термінів у судженнях (А, Е, І, О). Судження А: S розподілений, Р розподілений. Судження Е: S розподілений, Р розподілений. Судження І: S не розподілений, Р не розподілений. Судження О: S не розподілений, Р розподілений. Правило розподіленості термінів у судженні-визначенні: S розподілений, Р розподілений.

Починаючи з Платона [2], Аристотеля [1], традиційно безпосередній умовивід (А, Е, І, О) розуміється не у родо-видовий спосіб, зокрема судження О не підлягає оберненню, судження І не підлягає протиставленню.

Розподіленість термінів у судженні.

Розподіленість термінів у судженні – відношення між термінами судження, яке полягає у входженні чи невходженні обсягу терміна до обсягу іншого терміна, кількості обсягу терміна, до якого відноситься чи не відноситься зміст іншого терміна.

Термін може бути розподілений або нерозподілений.

Розподілений термін – термін, увесь обсяг якого входить, не входить до обсягу іншого терміна, до всього обсягу якого відноситься, не відноситься зміст іншого терміна.

Нерозподілений термін – термін, частина обсягу якого входить, не входить до обсягу іншого терміна, до частини обсягу якого відноситься, не відноситься зміст іншого терміна.

Суб'єкт і предикат судження є його термінами.

Розподіленість суб'єкта.

Розподілений суб'єкт – суб'єкт, в якому його обсяг повністю входить, не входить до обсягу p_1 , до всього обсягу відноситься, не відноситься зміст p_1 , його обсяг повністю входить до обсягу Р, до всього його обсягу відноситься зміст Р.

Нерозподілений суб'єкт – суб'єкт, в якому його обсяг частково входить, не входить до обсягу p_1 , до частини обсягу відноситься, не відноситься зміст p_1 , його обсяг частково входить до обсягу Р, до частини його обсягу відноситься зміст Р.

Розподіленість предиката.

Предикат складається з двох частин – p_1 , Р.

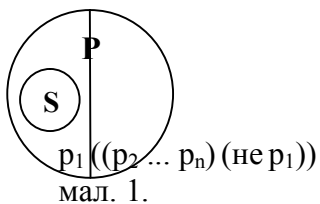
Розподілений $p_1 - p_1$, в якому обсяг повністю входить, не входить до обсягу суб'єкта, до всього обсягу відноситься, не відноситься зміст суб'єкта, його обсяг повністю входить до обсягу Р, до всього обсягу відноситься зміст Р.

Нерозподілений $p_1 - p_1$, в якому обсяг частково входить, не входить до суб'єкта, до частини обсягу відноситься, не відноситься зміст суб'єкта, його обсяг частково входить до обсягу Р, до частини обсягу відноситься зміст Р.

Р нерозподілений.

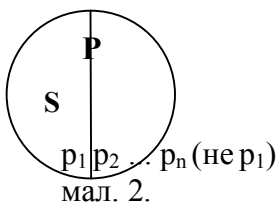
Правила розподіленості термінів у судженнях А, Е, І, О.

Правило розподіленості термінів у судженні А.

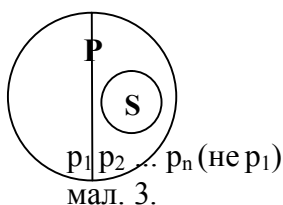
У судженні А термін S розділений, термін p_1 не розділений, термін P не розподілений (мал. 1.).

Виключення з правила.

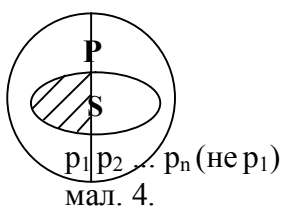
У судженні А з виділення S – S розподілений, p_1 розподілений, P не розподілений (мал. 2).

Правило розподіленості термінів у судженні E.

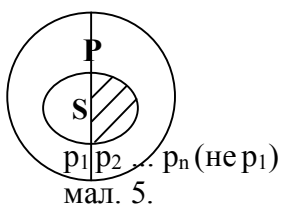
У судженні E термін S розподілений, термін p_1 розподілений, термін P не розподілений (мал. 3)

Правило розподіленості термінів у судженні I.

У судженні I термін S не розподілений, термін p_1 не розподілений, термін P не розподілений (мал. 4)

Правило розподіленості термінів у судженні O.

У судженні O термін S не розподілений, термін p_1 розподілений, термін P не розподілений (мал. 5)

Правила розподіленості термінів у судженнях A, E, I, O.

Судження А: S розподілений, p_1 не розподілений, термін P не розподілений.
 Судження E: S розподілений, p_1 розподілений, P не розподілений. Судження I: S не розподілений, p_1 не розподілений, P не розподілений Судження O: S не розподілений, p_1 розподілений, P не розподілений.

Розподіленість термінів у понятті.

Розподіленість терміна в понятті – відношення між термінами поняття, яке полягає у входженні, не входженні обсягу терміна до обсягу іншого терміна, кількості обсягу терміна, до якого відноситься, не відноситься зміст іншого терміна.

Термін може бути розподілений або не розподілений.

Розподілений термін – термін, увесь обсяг якого входить до обсягу іншого терміна, до всього обсягу якого відноситься зміст іншого терміна.

Нерозподілений термін – термін, частина обсягу якого входить до обсягу іншого терміна, до частини обсягу якого відноситься зміст іншого терміна.

dfd і dfn є його термінами.

Розподіленість dfd .

Розподілене dfd – dfd , обсяг якого є тим же, що і обсяг $h(p_1)$, до всього обсягу відноситься зміст $h(p_1)$, його обсяг повністю входить до обсягу P , до всього обсягу відноситься зміст P .

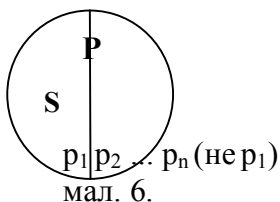
Розподіленість dfn .

Термін dfn складається з двох частин – рід, $h(p_1)$.

P нерозподілений.

Розподілений $h(p_1) – h(p_1)$, в якому обсяг повністю входить до обсягу dfd , до всього обсягу відноситься зміст dfd , обсяг його повністю входить до обсягу P , до всього обсягу відноситься зміст P .

Правило розподіленості термінів у понятті.

У понятті dfd розподілений, dfn (P нерозподілений, $h(p_1)$ розподілений) (мал. 6).

Де h – сутність (перша буква латинських слів «haecceitas», що значить «етовість» і «guidditas», що значить «чтоїність», від яких походить термін «сутність»).

Правило розподіленості термінів у понятті. У понятті dfd розподілений, dfn (P нерозподілений, $h(p_1)$ розподілений).

Так пропоную розуміти дану проблематику й у логіці, в якій мислиться рух відповідно; у логіці, предмет якої міркування.

Безпосередній умовивід.

Безпосередній умовивід – умовивід, в якому висновок робиться із одного засновку.

Основні види безпосереднього умовиводу: перетворення, обернення, протиставлення.

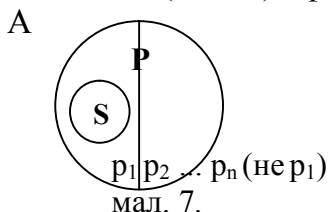
Перетворення.

Перетворення – безпосередній умовивід, в якому висновок відрізняється від засновку якістю.

Перетворення загальноствердного судження (A), загальнозаперечного судження (E), частковоствердного судження (I), частковазаперечного судження (O).

Перетворення загальностверного судження (A).

Схема (мал. 7) і формула.

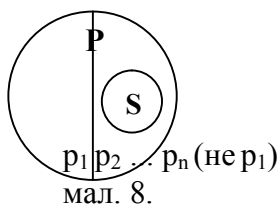
Всі $S \in p_1$, оскільки всі $S \in P$

Жодне $S \notin p_2 \dots p_n$ (не p_1), оскільки всі $S \in P$

Перетворення загальнозаперечного судження (E).

Схема (мал. 8.) і формула.

E

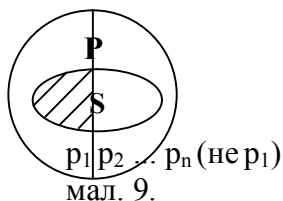

Жодне $S \in p_1$, оскільки всі $S \in P$
 Всі $S \in p_2 \dots p_n$ (не p_1), оскільки всі $S \in P$

Перетворення частковоствердного судження (I).

Схема (мал. 9.) і формула.

I

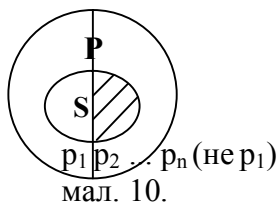

Деякі $S \in p_1$, оскільки деякі $S \in P$
 Деякі $S \notin p_2 \dots p_n$ (не p_1), оскільки деякі $S \in P$

Перетворення частковозаперечного судження (O).

Схема (мал. 10.) і формула.

O

Деякі $S \notin p_1$, оскільки деякі $S \in P$
 Деякі $S \in p_2 \dots p_n$ (не p_1), оскільки деякі $S \in P$

Так пропоную розуміти перетворення й у логіці, в якій мислиться рух відповідно; у логіці, предмет якої міркування.

Обернення.

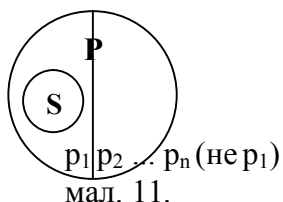
Обернення – безпосередній умовивід, в якому суб'єкт засновку стає частиною предиката висновку (видовою відмінністю), частина предиката засновку (p_1) – суб'єктом висновку, у межах P .

Обернення загальноствердного судження (A), загальнозаперечного судження (E), частковоствердного судження (I), частковозаперечного судження (O).

Обернення загальноствердного судження (A).

Схема (мал. 11.) і формула.

A

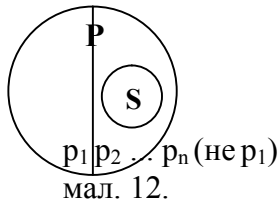

Всі $S \in p_1$, оскільки всі $S \in P$
 Деякі $p_1 \in S$, оскільки деякі $p_1 \in P$

Обернення загальнозаперечного судження (E).

Схема (мал. 12) і формула.

E

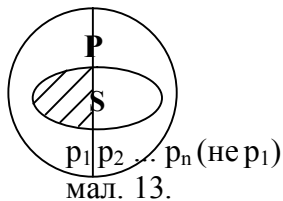

Жодне S не є p₁, оскільки всі S є P
Жодне p₁ не є S, оскільки всі p₁ є P

Обернення часткововерного судження (I).

Схема (мал. 13) і формула.

I

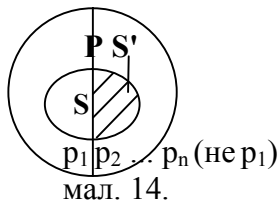

Деякі S є p₁, оскільки деякі S є P
Деякі p₁ є S, оскільки деякі p₁ є P

Обернення частковозаперечного судження (O).

Схема (мал. 14.) і формула.

O

Деякі S всі S' не є p₁, оскільки деякі S є P
Жодне p₁ не є S', оскільки всі p₁ є P

Так пропоную розуміти обернення і у логіці, в якій мислиться рух відповідно; у логіці, предмет якої міркування.

Протиставлення.

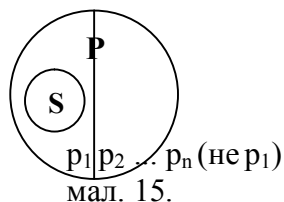
Протиставлення – це безпосередній умовивід, в якому суб'єкт висновку протирічить частині предикату (p₁) засновку, частиною предикату (видовою відмінністю) висновку є суб'єкт засновку, у межах роду.

Протиставлення загальноствердного судження (A), загальнозаперечного судження (E), частковоствердного судження (I), частковозаперечного судження (O).

Протиставлення загальноствердного судження (A).

Схема (мал. 15.) і формула.

A

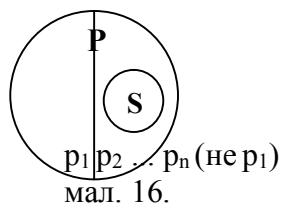

Всі S є p₁, оскільки всі S є P
Жодне p₂... p_n (не p₁) не є S, оскільки всі p₂... p_n (не p₁) є P

Протиставлення загальнозаперечного судження (E).

Схема (мал. 16) і формула.

E

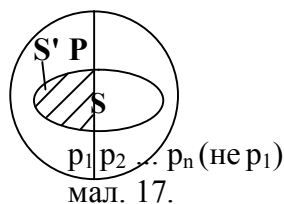

Жодне $S \in p_1$, оскільки всі $S \in P$
Деякі $p_2 \dots p_n$ (не p_1) $\in S$, оскільки деякі $p_2 \dots p_n$ (не p_1) $\in P$

Протиставлення частковоствердженого судження (I)

Схема (мал. 17.) і формула.

I

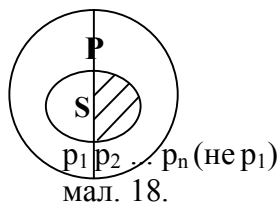

Деякі S (всі S') $\in p_1$, оскільки деякі S (всі S') $\in P$
Жодне $p_2 \dots p_n$ (не p_1) $\notin S'$, оскільки всі $p_2 \dots p_n$ (не p_1) $\in P$

Протиставлення частковозаперечного судження (O)

Схема (мал. 18) і формула.

O

Деякі S не $\in p_1$, оскільки деякі $S \in P$
Деякі $p_2 \dots p_n$ (не p_1) $\in S$, оскільки деякі $p_2 \dots p_n$ (не p_1) $\in P$

Так пропоную розуміти протиставлення і у логіці, в якій мислиться рух відповідно; і у логіці, предмет якої міркування.

Отже, правила розподіленості термінів у судженнях А, Е, І, О. Судження А: S розподілений, p_1 не розподілений, P не розподілений. Виключення. Судження А з виділенням S: S розподілений, p_1 не розподілений, P не розподілений. Судження Е: S розподілений, p_1 розподілений, P не розподілений. Судження І: S не розподілений, p_1 не розподілений, P не розподілений. Судження О: S не розподілений, p_1 розподілений, P не розподілений. Правило розподіленості термінів у понятті: dfd розподілений, dfn (P не розподілений, $h(p_1)$ розподілений).

Є безпосередній умовивід(А, Е, І, О), що розуміється у родо-видовий спосіб.

Література:

1. Аристотель. Собр. соч.: В 4 т. / АН СССР Ин.-т филос. – Т. 2 – М.: Мысль, 1978. – 487 с. 2.
2. Платон. Собр. соч.: В 4 т. / АН СССР Ин.-т филос. – Т. 1. – М.: Мысль, 1994. – 860 с.